

φίλον κατά λαιμόν.
ὄν Ξάνθον καλέουσι θεοί, ἄνδρες δὲ Σκάμαν-
δρον.
στρεπτή δὲ γλώσσ' ἐστὶ βροτῶν, πολέες δ'
ἔνι μῦθοι.
γενούμεθ' ἀλλήλων χαλκήρεσιν ἐγχείησιν,
πολλὰ δὲ οἱ κραδίη πόρφυρε μένοντι.
φίλης αἰῶνος (ἀμεροθῆς).
φιλα γούνατα.
ἀπ' αἰῶνος νέος ὄλεο.

✧
θεοὶς ἐναλγικίως αὐδήν.
μυρία ἤδη.
οἶνον ἐν ἀμφιφορεσὶ καὶ ἄλλατα, μυελὸν ἀν-
δρῶν.
εὐχομαι εἶναι.
θάμβος δ' ἔλε πάντας ἰδόντας.
ἀγλαόν οἰσμένον ὕδαρ.
'Ἐλένη δὲ θεοὶ γόνον οὐκέτ', ἔφαιναν.
ἤδη μοι κραδίη τέτραπτο νέεσθαι.
μινύθει δέ μοι ἔνδοθεν ἦτορ.
κατεκλάσθη φίλον ἦτορ.
ἀνέμων κατέδησε κελεύθους.
στίθη τε κωχὴ καὶ θήλυς ἔεραση
κηρὶ δαμείς 'Αἰδόσδε δεδῆκειν.
μύθοις ἐκέκαστο.
ἄφρα ζεῖνον ἐνὶ μεγάροισι φιλέωμεν.
περὶ δ' ἔτραπον ὄρα.
φρένας ἔνδοσ ἔισας.
θεὸς ὡς τίετο δῆμψ.
σὶδηρον οὐρανὸν ἴκει.
ἦσαι δδρυόμενος, φθινύθει δ' ἀμφ' ὄστεόςμ
χρῶς.
ἐν νεφέσει καθήμενός.
τῆ δ' ἀπτερος ἔπλετο μῦθος.
πέπληγον δὲ χρῶν θεῖον ποσίν.
δαιμόνια.

ΠΑΡΑΔΟΣΗ

★

* (Οἱ μῦθοι, τὰ παραμῦθια, οἱ παραδόσεις.
οἱ παροιμίαι οἱ ποιήματα ἐκφράσεις, εἶναι ἢ
πρὸ καλῆς μας ἐπιζή» γλώσσα, δυναμικὰ συνεκ-
φράζοντας, ἐνοποιημένα στὴν προσωπικὴ χρή-
ση, τὰ χαρακτηριστικὰ τῆς συνολικῆς γλώσ-
σας. Ἔτσι, μᾶς δίνει ποίηση, βαθύτατους καὶ
ἀρχαίους συμβολισμούς, μῦθους ἀμαίους
πάντα, πλήρη ζωῆ: γεννιόμαστε καὶ πατάμε
στὸ χῶμα τοῦ νεροῦ, τῶν φυτῶν, τοῦ κόσμου.
Πῶς νὰ τὸ ξεπεράσουμε αὐτό;
Λοιπὸν, ἡ Νεραίδα εἶναι Ἄφροδίτη, Κων-
ταλίσι κι ἡ ἀγάπη μας) *

★

*Μία ὥρα καθὲρ νύχτα κοιμάται τὸ νερό
στὰ ποτάμια καὶ στὲς θύσσες καὶ τρέχει ἄσπρη
καὶ σγαλιό. Ὅποιος θέλει νὰ πει αὐτὴ τὴν
ὥρα πρέπει νὰ τὰράξει μὲ τὸ χεῖρ του
γιὰ νὰ ζυγνήσει, γιατί' ἀλλοῦς τὸ νερὸ ἀνα-
ναχτεῖ καὶ τοῦ παίρνει τὸ νοῦ του.

*Ὀβλοσθε ὅπου βγαίνει νερὸ ἔχει μένει καὶ
Νεραίδα (...)

*Ἐνας πόνταγε τὸ μεσημέρι ἀπὸ ἕνα ἴ-
σκιωμα καὶ εἶδε δύο Νεραίδες ποῦ φιλονεικοῦ-
σαν γιὰ τὴν πρῶμα ἦταν ἡ φιλονεικία τους
δὲν μπόρεσε νὰ καταλάβει ἄκουσε όμως τὰ
ὀνόματά τους, ποῦ μίλουσε ἡ μία τῆς ἄλλης
μὲ τ' ὄνομά της. Καὶ τὰ ὀνόματα ἦσαν Δελε-
βίκα καὶ Βαραδάνα.

*Μερικοὶ ἔχουν ἀγαπητικὲς Νεραίδες, καὶ
φεύγουν τῆς νύχτα ἀπὸ τὴς γυναῖκες των καὶ
πάντ σ' αὐτές. Λένε μάλιστα γιὰ ἕνα ἀπὸ
τὸν τόπο μας, δὲν πῆγε ποτὴ χρῶνα, ποῦ
εἶχε μία Νεραίδα, καὶ μιά φορὰ ποῦ ἔπαιζε
αὐτὴ πολὺ μαζὶ του καὶ ἔκουράστη, ἔμεινε ὡς
τῆρ ἀγῆ, καὶ εἶται τὴν εἶδαν πολλοί.

* Τὸν παλαιὸ καιρὸ στὸ Δίστομο ἦταν ἕνας
ὄρσιος ἀντρας καὶ τὸν ἀγάπησε μία Νεραί-
δα. Τὸν παντρεύτηκε, ἔκαμαν παιδιὰ, καὶ ἡ
γενεὰ τὸν ἐπάσχει ἀκόμη στὸ Δίστομο καὶ
λέν γι' αὐτοὺς πῶς εἶν' ἀπὸ Νεραίδας στήν.

* (...) Δὲν περνᾶει πολλὲς καιροὺς καὶ γε-
νῶνται οἱ Νεραίδες, κι ἀφήνουν τὰ παιδιὰ τους
ἀπάνου σὲ κἄνα κλαροῖ, ντυμένα μὲ δημοτικὴ
μεταξοτὰ μαγιότλια ἢ κοντὰ σὲ νερό, κι ἰσ-
χεῖται ὁ πατέρας καὶ τὰ παῖρα. Καμψόσες τὴ
κρατᾶν κίτὰ τὰ μαθαίνουν ἄλλες γλώσσες.
Τὰ σερνικά ἀπ' αὐτὰ λέγονται Νεραῖδοι.

* (...) Αὐτὸς ὁ ἐλαφρόσκατος καὶ ἄλλος
φορὲς ἔπαθε πολλὰ ὄμοια. Ἄλλοτε τὸν ἀπο-
λουθοῦσαν ζαγαράκια ἄσπρα, ἄλλοτε ἄλλα
ζῶα. Καὶ μιά φορὰ εἶδε στὸ ὄρομο ἕνα κἄ-
ρι δεμένο, ἔπασσε τὸ σκονί καὶ τὸ πήγαν
στὸ σπίτι του ἄλλα κεί ποῦ πήγανε χάρις
τὸ κριάρι, τοῦ ἔφυγε καὶ τὸ σκονί ἀπὸ τὸ
ζεῖρα του.

* Ἐνας λυραστής Κορητικὸς ποῦ ἔμεινε στὴν
Κάσο καὶ στὴν Κάροπαθο, ἔβλεπε πολλὰς φο-
ρὲς τὴς Νεραίδες στὴ θύση καὶ τὸν προσκα-
νοῦσαν νὰ παίξει τὴ λύρα καὶ νὰ τραγουδῇ.

* Τὴς Καλὲς κωφάδες τὴς βλέπουν ἐκείνη
ποῦ ὁ φῶλαγός των εἶναι ἀλαφρός (...)

* (...) Οἱ Ἄνεραίδες δίνουνε καὶ πόθος
στὸν ἀνθρώπο, τὴν νεραϊδοφραντὰ καὶ αὐτὴ
γιατρεύεται μὲ ζῶοκια καὶ μαγικά.

* (...) Ὁ Γαντῆς δὲν ἔκανε καλὰ π' ἀμπε-
τὴ Νεραίδα γιατί' ἐκείνη τὸν ἔμαθε νὰ γυ-
τεῖται τ' ἀνεμοπύρωμα καὶ νὰ γιατρεύει τοὺς
γιαράδες, ποῦ ἀπὸ φτοῖνα τώρα ζεῖ ὁ Γαντῆς,
καὶ ἔχει τὸ δικό του.